

NORGES HØYESTERETT

Den 22. april 2013 avsa Høyesterett kjennelse i

HR-2013-00853-A, (sak nr. 2012/1771), sivil sak, anke over kjennelse,

Factorias Vulcano S.A. (advokat Bjarte Grønlien – til prøve)

Armada Seismic Invest II AS (partshjelper) (advokat Cato Schiøtz)

mot

Arrow Seismic Invest II Limited (advokat Stig Gunleiksrud – til prøve)
Rettslig medhjelper:
(advokat Erlend Haaskjold)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Dommer **Normann**: Saken gjelder om gyldig etablert utleggspant kan omstøtes etter dekningsloven §§ 5-8 eller 5-9 med grunnlag i en utenlandsk insolvensbehandling.
- (2) Arrow Seismic Invest II Limited (heretter omtalt som Arrow) er et datterselskap av Arrow Seismic ASA, som er en del av det norske konsernet Petroleum Geo-Services ASA (heretter omtalt som PGS). Flere av PGS' datterselskaper har hatt kontrakter med det spanske verftet Factorias Vulcano S.A. (heretter omtalt som Vulcano) om skipsbygging.
- (3) Ved norsk voldgiftsdom 8. januar 2010 fikk Arrow dom for at Vulcano pliktet å betale 39 658 000 euro med tillegg av renter og saksomkostninger som oppgjør etter kansellering av en skipsbyggingskontrakt. Deler av beløpet var dekket ved bankgaranti, og Arrow forsøkte å få dekning på annen måte for det overskytende.
- (4) Arrow ble etter børsmelding 10. juni 2010 kjent med at Vulcano hadde inngått avtale om salg av to skip til GC Rieber Shipping ASA i Bergen. Salgskontraktene innebar at Vulcano fikk eiendeler i Norge i form av fordringer. Arrow fremsatte 14. juni 2010

begjæring for namsmannen i Bergen om utlegg i Vulcanos fordringer mot Armada Seismic Invest I AS (Armada I) og Armada Seismic Invest II AS (Armada II) for sitt udekkete restkrav mot Vulcano.

- (5) Namsmannen besluttet 10. september 2010 å ta utlegg i Vulcanos fordring mot Armada I oppad begrenset til 500 000 euro. Etter klage fra Arrow ble det 14. oktober 2010 i tillegg tatt utlegg i Vulcanos fordring mot Armada II oppad begrenset til 10 338 000 euro.
- (6) Vulcano anmodet 13. oktober 2010 en spansk domstol om rettens samtykke til å fremforhandle en akkordavtale med sine kreditorer. Domstolen ga sitt samtykke den påfølgende dagen. Vulcano fikk etter spansk lovgivning tre måneders frist til å fremforhandle en løsning. Verftet lyktes imidlertid ikke med å oppnå enighet med kreditorerne, og 11. januar 2011 begjærte det selv åpning av insolvensbehandling for spansk domstol. Slik behandling ble åpnet 19. januar 2011.
- (7) Vulcanos administrasjonsbo fremsatte 21. mars 2011 begjæring for Bergen tingrett om at den spanske insolvensåpningen ble anerkjent, og at beslutningene om utlegg ikke ble gitt virkning.
- (8) Den 27. juni 2011 påklaget "Factorias Vulcano S.A. (under administrasjon)" namsmannens beslutning om utlegg. Bergen tingrett avsa 15. februar 2012 kjennelse med slik slutning:
- "1. Namsfogden i Bergen sine beslutninger av 10. september 2010 og av 14. oktober 2010 i sak T2010-123595 stadfestes.**
- 2. Factorias Vulcano S.A's administrasjonsbo og Factorias Vulcano S.A. betaler 213 146 – tohundreogtrententusenett hundreogførtiseks – kroner i sakskostnader til Arrow Seismic Invest II Limited innen to uker fra dommens forkynnelse."**
- (9) Etter at tingretten hadde avsagt sin kjennelse, ble det vedtatt en gjeldsordning basert på en avstemning blant Vulcanos kreditorer. Gjeldsordningen medførte at boet ble tilbakelevert selskapet, og administrasjonen opphørte fra 27. mars 2012. Vulcano hadde forut for dette anket tingrettens kjennelse til lagmannsretten.
- (10) Gulating lagmannsrett avsa 21. august 2012 kjennelse med slik slutning:
- "1. Anken forkastes.**
- 2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler Factorias Vulcano S.A. kroner 1 733 323 – enmillionsyvhundreogtrettitretusentrehundreogtjuetre – til Arrow Seismic Invest II Limited innen 2 – to – uker fra forkynnelse av kjennelsen."**
- (11) Vulcano har anket lagmannsrettens kjennelse til Høyesterett. Anken gjaldt saksbehandlingen og lovanvendelsen.
- (12) Armada Seismic Invest II AS erklærte 11. november 2012 partshjelp til fordel for Vulcano. Grunnlaget var at Armada – dersom utlegget ble opprettholdt – risikerte å måtte foreta dobbeltbetaling. Partshjelpen ble ikke bestridt.

- (13) Høyesteretts ankeutvalg tillot 14. november 2012 anken over lovtolkningen fremmet, og besluttet at denne skulle behandles i avdeling med fem dommere, og at behandlingen skulle følge reglene for anke over dommer, jf. domstoloven § 5 første ledd annet punktum og tvisteloven § 30-9 fjerde ledd. Anken over saksbehandlingen ble forkastet, jf. tvisteloven § 30-9 annet ledd.
- (14) Den ankende part – *Factorias Vulcano S.A.* – har i korte trekk gjort gjeldende:
- (15) Insolvensbehandlingens formål oppnås best når alle debtors aktiva trekkes inn i boet uansett hvor de befinner seg. Åpning av utenlandsk insolvensbehandling er en statusendrende statsakt. Dette etablerer et nytt rettsfaktum som uten videre må legges til grunn på samme måte som når man anerkjenner selskaper stiftet i utlandet. Insolvensbehandlingen må også omfatte debtors aktiva i Norge.
- (16) Konkursloven 1984 § 161 gir fullmakt til å inngå konvensjoner om anerkjennelse av utenlandsk insolvensbehandling. Bestemmelsen innebærer imidlertid ingen begrensninger i anvendelsen av de norske materiellrettslige reglene. Luganokonvensjonen gjelder ikke konkurs og gir ingen støtte for oppfatningen om at utenlandsk insolvensbehandling ikke skal tillegges virkning i Norge.
- (17) Dekningsloven §§ 5-8 og 5-9 får etter sin ordlyd også anvendelse på utenlandske boer. Bestemmelsene kan ikke tolkes innskrenkede.
- (18) I Rt. 1887 side 465 anerkjente Høyesterett en engelsk konkursåpning og det engelske boets adgang til å anvende norske omstøtelsesregler på konkursdebtors disposisjoner i Norge. Det er ikke avgjørende for dommens betydning i vår sak at det der var åpnet hjelpekonkurs, og det foreligger ikke senere rettsavgjørelser eller ny lovgivning som endrer dette.
- (19) Spørsmålet om hvilken virkning en insolvensbehandling åpnet i utlandet skal gis i Norge, er uavklart. Den internasjonale trenden viser at mange land i økende grad anerkjenner åpning av insolvensbehandling i andre stater. I fortalen til EUs konkursforordning understrekes betydningen av grenseoverskridende insolvensbehandling for et velfungerende indre marked.
- (20) Rettskildebildet er begrenset, og reelle hensyn tilsier med styrke at utenlandsk insolvensbehandling må anerkjennes. Insolvensbehandlingens formål er likebehandling og å gi best mulig dekning til samtlige kreditorer. Formålet oppnås best når norske omstøtelsesregler også kommer til anvendelse ved utenlandsk insolvensbehandling. Anerkjennelse av insolvensbehandling i andre stater motvirker at et land blir fristed for omstøtelige disposisjoner.
- (21) Omstøtelsesspørsmålet må løses etter norsk rett. Utleggspantet har sterkest tilknytning til Norge, og det må gjøres unntak fra prinsippet om *lex concursus* som her er spansk rett. Det innebærer at det spanske insolvensboet kan kreve omstøtelse i Norge såfremt vilkårene i dekningsloven §§ 5-8 og 5-9 er oppfylt.
- (22) Omstøtelse av utlegg kan gjøres gjeldende som innsigelse i klagesak over namsutlegg. Retten har full kompetanse. Verken tvangsfullbyrdelsesloven § 5-16 eller andre regler gir holdepunkter for å foreta en begrensning.

- (23) Factorias Vulcano S.A. har nedlagt slik påstand:
- "1. **Lagmannsrettens kjennelse oppheves.**
 2. **I saksomkostninger for Høyesterett betaler Arrow Seismic Invest II Limited til Factorias Vulcano S.A. det av Høyesterett fastsatte beløp innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelse."**
- (24) Partshjelperen – *Armada Seismic Invest II AS* – har i korte trekk gjort gjeldende:
- (25) Lagmannsrettens kjennelse er kortfattet og basert på uriktig lovtolkning. Partshjelperen slutter seg til den ankende parts syn på rettskildene, men vil særlig fremheve at rettskildebildet er begrenset, og at reelle hensyn derfor må tillegges avgjørende vekt. Disse hensynene peker entydig i retning av at utenlandske boer kan påberope seg § 5-8.
- (26) Utenlandsk insolvensbehandling er ikke generelt likestilt med norsk rett, men en likestilling kan følge av en tolkning av den enkelte regel. Dekningsloven § 5-8 er ingen ren omstøtelsesregel, men en begrensning i rettsvernreglene. Når engelske selskaper får utlegg i Norge, må de også akseptere de begrensningene i rettsvernet som gjelder i norsk intern rett. Utleggsinstituttet må i denne sammenheng sees under ett.
- (27) Utenlandske boer bør behandles slik vi ønsker at norske boer skal behandles i utlandet. Underkonkurs er et omtvistet institutt. Det er en retts teknisk bedre og mindre inngripende løsning å anvende dekningsloven § 5-8 i disse tilfellene.
- (28) Partshjelperen – *Armada Seismic Invest II AS* – har nedlagt slik påstand:
- "1. **Lagmannsrettens kjennelse oppheves.**
 2. **Armada Seismic Invest II AS tilkjennes sakens omkostninger for Høyesterett."**
- (29) Ankemotparten – *Arrow Seismic Invest II Limited* – har i korte trekk gjort gjeldende:
- (30) Utenlandsk insolvensbehandling har ingen "hindringsvirkning" i Norge. Debtors eiendeler i Norge kan med andre ord gjøres til gjenstand for enkeltforfølgning selv om det er åpnet insolvensbehandling i utlandet.
- (31) En utenlandsk rettsavgjørelse har ikke bindende virkning i Norge uten grunnlag i lov eller overenskomst, jf. Grunnloven § 26. Konkursloven 1863 § 137 er basert på en slik forutsetning. Bestemmelsen er videreført i konkursloven 1984 § 161. I forarbeidene til 1984-loven gis det uttrykk for den samme oppfatningen, og denne er også lagt til grunn i juridisk teori.
- (32) Det foreligger ikke hjemmel i lov eller konvensjon for å gi spansk insolvensåpning hindringsvirkning i Norge. Konkursloven § 161 gir fullmakt til å inngå konvensjon om anerkjennelse av utenlandsk insolvensbehandling i Norge, og bestemmelsen må tolkes antitetisk. Konkurs- og akkordforhandling er uttrykkelig unntatt fra Luganokonvensjonens virkeområde, og denne løser ikke spørsmålet. Rettsutviklingen på området skjer ved konvensjoner og lovgivning.

- (33) Utenlandske boer kan anerkjennes som representant for kreditorfellesskapet i Norge. Det er en bedre ordning å tillate hjelpekonkurser i Norge enn å gi utenlandsk insolvensbehandling hindringsvirkning. Ved åpning av hjelpekonkurs får vi norsk konkursbehandling med norsk rett som *lex concursus*.
- (34) Dekningsloven kapittel 5 gjelder uansett bare de boer som er angitt i § 5-1. Ordlyden tilsier at dette bare er norske boer, jf. § 1-6 som angir lovens virkeområde, og en slik løsning følger også av forarbeidene.
- (35) Under forutsetning av at spansk insolvensbehandling får hindringsvirkning i Norge, gjøres det gjeldende at det spanske boet ikke kan hjemle sitt krav i norske regler. Omstøtelseskravet må hjemles i *lex concursus*, jf. det vil si retten i det land insolvensbehandlingen er åpnet. De spanske reglene gir ikke hjemmel for omstøtelse her.
- (36) Tvist om omstøtelse kan uansett ikke reises ved klage over utlegg.
- (37) Ankemotparten – Arrow Seismic Invest II Limited – har nedlagt slik påstand:
- "1. Anken forkastes.**
- 2. Factorias Vulcano S.A. og Armada Seismic Invest II AS dømmes in solidum til å betale sakskostnader for Høyesterett."**
- (38) *Jeg er kommet til at anken må forkastes.*
- (39) Saken gjelder videre anke over kjennelse, og Høyesterett kan bare prøve "den generelle rettslige forståelse av en skreven rettsregel", jf. tvisteloven § 30-6 bokstav c. Anken gjelder tolkningen av dekningsloven § 5-8 om omstøtelse av utleggspant og den subjektive omstøtelsesregelen i § 5-9, samt konkursloven §§ 161 og 146. Om disse bestemmelsene skal komme til anvendelse, må løses på grunnlag av norsk internasjonal insolvensrett, som det ikke finnes skrevne rettsregler om. Høyesterett kan imidlertid også prøve de mer grunnleggende prinsipper lovfestet rett er basert på.
- (40) Høyesterett kan altså prøve om lagmannsretten har lagt en riktig generell lovforståelse til grunn, når den er kommet til at en utenlandsk akkordåpning ikke kan tillegges virkning for omstøtelse etter dekningsloven §§ 5-8 og 5-9.
- (41) Arrow har i sitt innlegg for Høyesterett tatt utgangspunkt i en utredning avgitt til det svenske Justitiedepartementet i oktober 2006, jf. Mellqvist i Ds 2007: 6 Internasjonell insolvens – en diskussionspromemoria. Jeg er enig i at denne systematikken er hensiktsmessig også for vurderingen av hvilken betydning utenlandsk insolvensbehandling har etter norsk rett, og jeg benytter den i det følgende. Jeg redegjør derfor innledningsvis kort for denne.
- (42) Det første rettsspørsmålet som oppstår ved åpning av insolvensbehandling i en annen stat, er om det utenlandske boet har partsevne slik at det kan opptre i søksmål for norske domstoler, med andre ord i hvilken utstrekning boet skal respekteres som et *eget rettssubjekt* i Norge.

- (43) Det andre spørsmålet er i hvilken utstrekning åpning av insolvensbehandling i utlandet har konsekvenser for debtors råderett over aktiva i Norge, eller hvilken *beslagsvirkning* åpning av insolvensbehandlingen skal få her.
- (44) Det tredje spørsmålet er om den utenlandske beslutningen om insolvensbehandling hindrer at det innledes enkeltforfølgning eller kollektiv forfølgning mot debtors aktiva i Norge, såkalt *hindringsvirkning*. Vår sak er særlig knyttet til dette spørsmålet, nemlig om insolvensbehandling åpnet i Spania er til hinder for at debtors aktiva i Norge kan være gjenstand for enkeltforfølgning her. Vulcano gjør for øvrig gjeldende at man må gå et skritt lenger, og anfører at utlegg som allerede er lovlig etablert etter norsk rett, må oppheves som følge av en etterfølgende utenlandsk insolvensbehandling.
- (45) Vulcano har anført at åpning av insolvensbehandling ved en domstol er en statusendrende statsakt som etablerer et nytt rettsfaktum. Det er riktig at løsningen må baseres på norsk internasjonal insolvensrett, men det gjøres gjeldende at åpning av utenlandsk insolvensbehandling er et konstitutivt rettsfaktum som medfører at debtors aktiva går inn i boet.
- (46) Jeg er enig i at norsk internasjonal insolvensrett må legges til grunn ved avgjørelsen av hvilken virkning insolvensbehandling i utlandet skal ha for debtors eiendeler i Norge. Men jeg kan ikke se at synspunktet om "konstitutivt rettsfaktum" besvarer spørsmålet om insolvensbehandlingen i annen stat har hindringsvirkning her.
- (47) Det er to grunnleggende forskjellige tilnæringsmåter til dette spørsmålet i internasjonal insolvensrett, den universelle og den territoriale. Hvis en insolvensbehandling skal nå sitt hovedformål om lik og best mulig dekning til samtlige kreditorer, må den omfatte alle debtors aktiva uten hensyn til i hvilket land de befinner seg, jf. Brækhus, Omsetning og kreditt 1, 3. utgave 1991 side 89. Dette er prinsippet om konkursens universalitet. Gjennomføring av prinsippet forutsetter at insolvensbehandling bare kan åpnes i én stat – som regel den stat skyldneren har sterkeste tilknytning til. Videre forutsettes at debtors aktiva trekkes inn i boet uansett hvor de befinner seg, og at all gjeld meldes der.
- (48) En konsekvent gjennomføring av universalitetsprinsippet, som statene gjerne bygger på for egne insolvensboers del, reiser en rekke vanskelige spørsmål. Den største hindringen er det folkerettslige prinsipp om den territoriale begrensning av statenes adgang til tvangsutøvelse. Dette leder til et helt motstridende prinsipp, prinsippet om insolvensbehandlingens territorialitet som innebærer at insolvensbehandling åpnet i én stat i praksis bare får umiddelbare virkninger for debtors disposisjoner og aktiva i denne staten. Insolvensboets beslag anerkjennes altså ikke av andre stater. Debitor kan fortsatt disponere over sine eiendeler der, og disse kan fortsatt være gjenstand for enkeltforfølgning.
- (49) Selv om man i praksis har søkt å komme frem til kompromisser mellom de motstridende prinsippene, viser erfaring at statene er skeptiske til å sende aktiva ut av landet uten sikkerhet for at de lokale kreditorer får sitt. Et viktig hensyn mot å anerkjenne utenlandske insolvensboer er i så måte den sentrale rollen skattemyndighetene og skattekravene spiller i mange boer. Én og samme stat kan dermed bygge på universalitetsprinsippet for egne boer og territorialprinsippet overfor utenlandske boer.

- (50) Disse utfordringene er forsøkt løst gjennom inngåelsen av bi- eller multilaterale avtaler. Konkursloven § 161, som viderefører konkursloven 1863 § 137, gir fullmakt til å inngå slike avtaler.
- (51) Forut for tilføyelsen i 1933 av § 137 i konkursloven 1863 hevdet Hagerup – under henvisning til at utøvelse av statsmyndighet er begrenset til statens eget territorium – at en utenlandsk konkursåpning ikke hadde umiddelbar betydning for debitors eiendeler i Norge, jf. Konkurs og Akkordforhandling, 4. utgave 1932, side 386.
- (52) Det finnes eksempler i praksis på at utenlandske myndigheter har krevd bistand ved norske domstoler til å beslaglegge debtors aktiva på vegne av et utenlandsk bo, og at det som følge av dette er åpnet såkalt hjelpe- eller underkonkurs i Norge, se for eksempel Rt. 1887 side 465. Dommen er imidlertid ikke prejudikat for at ordningen aksepteres etter norsk rett, da skifterettens avgjørelse om å åpne hjelpekonkurs ikke var påanket i den saken.
- (53) Bakgrunnen for at § 137 ble tilføyd i den tidligere konkursloven, var at man anså lovendringen nødvendig for at Norge skulle kunne tiltre den nordiske konkurskonvensjonen, jf. Ot.prp. nr. 52 (1933) side 1 og Konvensjon 7. november 1933 mellom Norge, Danmark, Finland, Island og Sverige om konkurs. I innstillingen fra de norske delegerte, som lå til grunn for Odelstingsproposisjonen, heter det på side 1 at:
- "Den enkelte stats doms- og eksekusjonsmyndighet er begrenset til dens eget territorium. Stillingen er derfor nu den at uten særlig hjemmel i lov eller internasjonal overenskomst, har en konkurs som er åpnet i en stat, bare virkning for den formue som skyldneren har innenfor denne stats område. Formue som finnes i andre stater, kan ikke kreves inndratt i konkursboet. Skyldneren kan ikke hindres i å råde over den. Hans kreditorer kan gjennom separatforfølgning søke dekning i den. ... Her i landet er det således antatt i teori og rettspraksis at en utenlandsk konkurs ikke hindrer særforfølgning fra skyldnerens kreditorer i den formue han måtte ha her ..."**
- (54) Paragraf 137 er, som jeg har nevnt, videreført i konkursloven 1984 § 161. I forarbeidene til dagens konkurslov legges det fortsatt til grunn at konkursåpning i utlandet – i tilfeller der det ikke er inngått overenskomst med fremmed stat – ikke uten videre fører til at eiendelene i Norge går inn i det utenlandske boet, jf. NOU 1972: 20 side 242–244.
- (55) Konkurslovutvalget stiller seg forøvrig negativ til muligheten for åpning av hjelpekonkurs i Norge, og viser til at et utenlandsk konkursbo er henvist til å opptre som enkeltforfølgende kreditor for å gjøre gjeldende sine rettigheter i skyldnerens eiendeler i Norge. Det legges til grunn at både utenlandske konkursboer og akkordboer må anerkjennes som representant for kreditorfellesskapet for norske domstoler. Utvalget blir etter dette stående ved at man burde begrense seg til å gi regler som avløser konkursloven 1863 § 137 og akkordloven 1899 § 46, som ga hjemmel til å inngå overenskomster om konkurs og akkord. Man forutsetter altså at det utenlandske boet kan få prosessuelle rettigheter i Norge, og at boet kan få status som enkeltforfølgende kreditor, men det åpnes ikke for at insolvensbehandlingen skal gis hindringsvirkning i Norge uten særskilt lovhjemmel eller overenskomst med annen stat.
- (56) Jeg viser videre til at gjennomføring av Luganokonvensjonen – på tilsvarende måte som gjennomføring av den nordiske konkurskonvensjonen – krevde lovendring, jf. Ot.prp. nr. 89 (2008–2009) side 40 hvor det vises til Grunnloven § 26. Luganokonvensjonen gjelder anerkjennelse av utenlandske rettsavgjørelser, men den unntar uttrykkelig konkurs fra sitt

virkeområde, jf. artikkel 1 nr. 2 bokstav b. Norge har – som det vil ha fremgått – ikke inngått overenskomst om å anerkjenne en rettsavgjørelse om åpning av insolvensbehandling i Spania.

- (57) Også i nyere norsk teori er det lagt til grunn at utenlandsk insolvensbehandling ikke uten videre får direkte virkning for skyldnerens formue i Norge, jf. Brækhus, Omsetning og kreditt 1 side 93 og Huser, Gjeldsforhandling og konkurs, Bind 2, 1988 side 460.
- (58) I Mads Henry Andenæs' utredning om Norsk internasjonal insolvensrett avgitt til Justisdepartementet i oktober 2010, fremgår det også at "[u]tgangspunktet i norsk rett er etter vanlig oppfatning at insolvensbehandling åpnet i utlandet ikke uten videre får virkning for skyldnerens eiendeler i Norge". Andenæs viser videre til at den vanlige oppfatningen innebærer at fordringshaverne kan ta beslag i skyldnerens eiendeler i Norge etter norske regler om enkeltforfølgning uten hinder av at insolvensbehandling er åpnet i utlandet.
- (59) I hvilken utstrekning det utenlandske boet kan kreve at det åpnes hjelpekonkurs ved norsk skifterett, er omtvistet. Jeg tar ikke stilling til om en slik adgang står åpen, da åpning av hjelpekonkurs ikke er en aktuell problemstilling i vår sak.
- (60) Jeg kan etter denne gjennomgangen ikke se at de tradisjonelle rettskildene gir holdepunkter for å akseptere at insolvensbehandling i utlandet har hindringsvirkning for debtors eiendeler i Norge. Den ankende part og partshjelperen gjør gjeldende at en slik løsning likevel kan forankres i reelle hensyn. Den løsning som eventuelt etableres må etter mitt syn i så fall være generell. På et område som dette står forutberegnelighet sentralt. Det vil derfor være uheldig om løsningen må baseres på vurderingsbestemte løsninger, der det vil kunne være betydelig usikkerhet om resultatet.
- (61) Anerkjennelse i Norge av insolvensbehandling i en annen stat reiser en rekke uavklarte spørsmål som det ikke uten videre er enkelt å ta stilling til. Jeg viser i denne sammenheng til at konkursloven § 161 er relativt detaljert utformet med hensyn til å regulere hva det kan inngås overenskomst om. For en domstol vil det på bakgrunn av én sak være vanskelig å ta stilling til hvilke former for insolvensbehandling som eventuelt skulle gi hindringsvirkning for skyldnerens eiendeler her i landet, og om åpning av insolvensbehandling i alle eller bare noen stater skulle aksepteres hos oss. Vår sak gjelder utlegg. Et ytterligere spørsmål vil i så fall også bli om det bør gjelde særlige regler for dette, slik den ankende part og partshjelperen har hevdet.
- (62) Den ankende part har vist til at den internasjonale trenden går i retning av å akseptere insolvensbehandling i andre stater. Jeg er i utgangspunktet enig i dette, men dette gjøres primært gjennom gjensidig bebyrdende overenskomster eller forordninger. EUs konkursforordning er nettopp et eksempel på dette, jf. Rådsforordning nr. 1346/2000 av 29. mai 2000 om konkurs. Rådsforordningen gir utelukkende regler for virkningen av insolvensbehandling i andre EU-land og ikke for stater som står utenfor EU.
- (63) Det er videre vist til United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) Model Law on Cross-Border Insolvency. Det er opplyst at 20 land baserer sin lovgivning på denne. De fleste av våre viktige handelspartnere har ikke vedtatt lovgivning etter mønster fra modelloven. Det finnes mange land med lignende

rettsordninger som hos oss som ikke uten videre aksepterer at insolvensbehandling i annen stat har hindringsvirkning for debtors aktiva innenfor landets egne grenser.

- (64) I kjennelse inntatt i Rt. 2004 side 1018, som gjaldt norske domstolers internasjonale kompetanse ved omstøtelse i konkurs, kom Høyesterett til at konkursloven § 145 annet ledd ikke er en bestemmelse om internasjonal domsmyndighet. I avsnitt 47 uttales at:

"Spørsmålet om internasjonal kompetanse for norske domstoler forutsetter en avveining av kryssende interesser som naturlig ligger til lovgiver. I en slik avveining vil inngå om Norge bør etablere ensidig kompetanseutvidelse eller bygge på internasjonalt samarbeid. Som det vil ha fremgått, legger jeg til grunn at en slik vurdering ikke er foretatt ved lovendringen i 1999. På dette området er det etter min mening beskjeden foranledning for domstolene til å gå foran i rettsutviklingen."

- (65) Etter mitt syn har problemstillingen i denne kjennelsen flere likhetstrekk med vår sak, og de samme hensyn gjør seg langt på vei gjeldende her. Jeg tilføyer at både Mellqvist i 2006 og Mads Henry Andenæs i 2010 i sine reformforslag om internasjonal insolvensrett til henholdsvis det svenske og det norske justisdepartementet, har funnet det nødvendig å innta forslag til omfattende lovregulering.
- (66) Lagmannsretten har kommet til at spansk insolvensbehandling ikke har hindringsvirkning i norsk rett, og at utlegg tatt i debtors norske aktiva dermed ikke kan omstøtes. Dette gir slik jeg ser det uttrykk for en riktig generell rettslig forståelse. Vulcano har gjort gjeldende at dekningsloven §§ 5-8 og 5-9 etter sin ordlyd må forstås slik at de også gjelder utenlandske boer, og at bestemmelsene ikke kan tolkes innskrenkende. Etter mitt syn er dette en forfeilet problemstilling. Dersom den utenlandske insolvensbehandlingen ikke hindrer enkeltforfølgelse mot debtors aktiva i Norge, kan den heller ikke gi grunnlag for å omstøte utlegg som kreditor har fått før åpning av den utenlandske insolvensbehandlingen.
- (67) Arrow Seismic Invest II Limited har vunnet saken og må etter dette tilkjennes saksomkostninger for Høyesterett. Det er totalt krevd 667 377 kroner inklusive merverdiavgift. Kravet tas til følge.
- (68) Jeg stemmer for denne

K J E N N E L S E :

1. Anken forkastes.
2. I saksomkostnader for Høyesterett betaler Factorias Vulcano S.A. og Armada Seismic Invest II AS en for begge og begge for en til Arrow Seismic Invest II Limited 667 377 – sekshundreogsekstisyv tusentrehundreogsyttisyv – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelse.

- (69) Dommer **Bull:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (70) Dommer **Noer:** Likeså.
- (71) Dommer **Tjomsland:** Likeså.
- (72) Justitiarius **Schei:** Likeså.
- (73) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

K J E N N E L S E :

1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler Factorias Vulcano S.A. og Armada Seismic Invest II AS en for begge og begge for en til Arrow Seismic Invest II Limited 667 377 – sekshundreogsekstisvytusenrehundreogsyttisyv – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne kjennelse.

Riktig utskrift bekreftes: